

ZAŁĄCZNIKI DO:

**Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
stosowanych do umów ubezpieczenia indywidualnego na życie**

**Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
stosowanych do umów ubezpieczenia grupowego na życie**

**Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
stosowanych do umów ubezpieczenia grupowego i indywidualnego
następstw nieszczęśliwych wypadków**

Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Concordia Plus

**Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
stosowanych do umów ubezpieczenia indywidualnego na życie
i dożycie z udziałem w zysku**

**Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
stosowanych do umów ubezpieczenia grupowego i indywidualnego
następstw nieszczęśliwych wypadków „Życie i Zdrowie”**

Załącznik nr 1 Tabela rodzajów oraz określonych procentowo trwałych uszczerbków na zdrowiu

Załącznik nr 2 Tabela rodzaju kalectwa

Załącznik nr 3 Tabela rodzaju inwalidztwa

Załącznik nr 4 Rodzaje wypadków, których następstwem było poddanie określonej części ciała przeszczepowi bądź rekonstrukcji lub nabycie protez

Załącznik nr 5 Katalog operacji chirurgicznych

**obowiązują do Umów ubezpieczenia zawartych od 1 grudnia 2017 r.
(zmiana dotyczy Załącznika nr 1 „Tabela rodzajów oraz określonych procentowo trwałych uszczerbków na zdrowiu” i została zatwierdzona uchwałą Zarządu WTUŻiR Concordia Capital SA z dnia 15 listopada 2017 r. oraz uchwałą Zarządu Concordia Polska TUW z dnia 15 listopada 2017 r.)
Pozostałe załączniki pozostają bez zmian.**

Spis treści

Załącznik nr 1 Tabela rodzajów oraz określonych procentowo trwałych uszczerbków na zdrowiu	3
Załącznik nr 2 Tabela rodzaju kalectwa	11
Załącznik nr 3 Tabela rodzaju inwalidztwa	12
Załącznik nr 4 Rodzaje wypadków, których następstwem było poddanie określonej części ciała przeszczepowi bądź rekonstrukcji lub nabycie protez	12
Załącznik nr 5 Katalog operacji chirurgicznych	13

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

Załącznik nr 1

Tabela rodzajów oraz określonych procentowo trwałych uszczerbków na zdrowiu

RODZAJ USZKODZENIA CIAŁA	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu	
A. USZKODZENIA GŁOWY		
1. Uszkodzenie powłok czaszki (bez ubytków kostnych – rany wymagające szycia):		
a) uszkodzenia powłok czaszki, blizny powyżej 1 cm		1
b) uszkodzenia powłok czaszki, blizny powyżej 3 cm		2
c) uszkodzenia powłok czaszki, blizny powyżej 7 cm		4
d) oskalpowanie – powierzchnia powyżej 5 cm średnicy		10
e) oskalpowanie – powierzchnia powyżej 10 cm średnicy		15
2. Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki z przemieszczeniem (wgłębienia, szczeliny, fragmentacje):		4
3. Ubytek w kościach czaszki:		
a) o średnicy powyżej 2,5 cm		8
b) o średnicy powyżej 5 cm		10
c) o średnicy powyżej 10 cm		15
Uwaga: jeżeli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz. 1), należy osobno oceniać stopień trwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości wg poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki wg poz. 1.		
4. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 (w zależności od stopnia zmian): nawracający wyciek płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłe zapalenie kości, ropowica, zakrzepica powłok, przepuklina mózgowia – ocenia się dodatkowo, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:		do 5
5. Porażenia i niedowłady połowicze:		
a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0–1° wg skali Lovette'a		100
b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg skali Lovette'a		70
c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg skali Lovette'a		50
d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.		20
e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego – kończyna górna – wg skali Lovette'a		
	0°	P 40 L 30
	1–2°	30 25
	3°	20 15
	4°	10 10
f) monoparezy pochodzenia ośrodkowego – kończyna dolna – wg skali Lovette'a		
	0°	40
	1–2°	30
	3°	20
	4°	10
6. Zespoły pozapiramidowe:		
a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający stałej opieki innej osoby		80
b) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.		60
c) zaznaczony zespół pozapiramidowy		20
7. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:		
a) uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie		80
b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym		55
c) utrudniające chodzenie i ograniczające sprawność ruchową		35
d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów		15
8. Padaczka (jako izolowane następstwo uszkodzenia mózgu):		
a) padaczka z bardzo częstymi napadami – 3 napady w tygodniu i więcej		50
b) padaczka z napadami – powyżej 2 napady na miesiąc		30
c) padaczka z napadami – 2 napady i mniej na miesiąc		20
d) padaczka z napadami o różnej morfologii – bez utrat przytomności		8
Uwaga: podstawą rozpoznania padaczki są: powtarzające się napady padaczkowe, typowe zmiany EEG, dokumentacja szpitalna potwierdzające rozpoznanie, ustalone rozpoznanie przez lekarza specjalistę (podejrzanie padaczki nie jest wystarczające do uznania uszczerbku z tego tytułu). W przypadku współistnienia padaczki z innymi objawami organicznego uszkodzenia mózgu należy oceniać wg poz. 9.		
9. Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):		
a) otepienie lub ciężkie zaburzenia psychiczne i zachowania z dużym deficytem neurologicznym – uniemożliwiające samodzielną egzystencję		90
b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi i wyraźnym deficytem neurologicznym		60
c) encefalopatie z umiarkowanymi zaburzeniami funkcjonowania w życiu codziennym ze zmianami charakterologicznymi i deficytem neurologicznym		25
Uwaga: za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym i psychicznym oraz zmiany w obrazie EEG, TK lub MRI. Istnienie encefalopatii musi znajdować potwierdzenie w dokumentacji medycznej (neurologa, psychologa lub psychiatry).		
10. Utrwalona nerwica i zespoły związane z urazem czaszkowo-mózgowym, uszkodzeniem ciała, potwierdzone dokumentacją z leczenia neurologicznego, PZP lub psychologa:		
a) dolegliwości subiektywne bez zmian w badaniach obrazowych – przebyte wstrząśnienie mózgu z hospitalizacją		1
b) utrwalone skargi subiektywne związane z urazem czaszkowo-mózgowym, ze zmianami w badaniach obrazowych – TK, MRI (ból głowy, zawroty głowy, zaburzenia pamięci i koncentracji, zaburzenia snu, drażliwość, nadpobudliwość – objawy utrzymujące się powyżej 6 miesięcy od urazu mimo leczenia neurologicznego i/lub psychiatrycznego)		6
11. Zaburzenia mowy:		
a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno-motoryczna) z agrafią i aleksją		70
b) afazja całkowita motoryczna		50
c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się		30
d) afazja nieznacznego stopnia		15
12. Zespoły podwzgórzowe i inne utrwalone zaburzenia wewnątrzwydzielnicze z potwierdzonym pochodzeniem ośrodkowym (moczówka prosta, cukrzyca, nadczynność tarczycy itp.):		
a) znacznie upośledzające czynność ustroju		40
b) nieznacznie upośledzające czynność ustroju		20
13. Uszkodzenia nerwów ruchowych gałki ocznej:		
a) nerwu okoruchowego częściowe		10
b) nerwu okoruchowego całkowite		15
c) nerwu błoczkowego		2
d) nerwu odwodzącego częściowe		5
e) nerwu odwodzącego całkowite		10
14. Uszkodzenie nerwu trójdzielnego:		
a) częściowe		7
b) całkowite		15
15. Uszkodzenie nerwu twarowego:		
a) częściowe		7
b) całkowite		15
Uwaga: uszkodzenie nerwu twarowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić wg poz. 48.		
16. Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowych i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, polykania, oddechu, krążenia i przewodnictwa pokarmowego:		
a) jednostronne		10
b) obustronne		30
17. Uszkodzenie nerwu dodatkowego:		
a) częściowe		6
b) całkowite		11

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

18. Uszkodzenie nerwu podjęzykowego:												
a) częściowe											7	
b) całkowite											15	
B. USZKODZENIA TWARZY												
19. Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki, oszpecenia):												
a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 1 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)											2	
b) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)											4	
c) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni)											8	
20. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 19 (zaburzenia funkcji przyjmowania pokarmów, oddychania, mowy, funkcji powiek itp.) – ocenia się dodatkowo, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:												
21. Uszkodzenia nosa:												
a) złamanie kości nosa bez zaburzeń oddychania – niewielka deformacja miejscowa											3	
b) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją, z zaburzeniami oddychania											7	
c) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją, z zaburzeniami oddychania i powonienia											12	
d) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa),											25	
e) całkowita utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszki											5	
22. Utrata zęba stałego (za każdy ząb):												
a) częściowa											0,5	
b) całkowita – siekacze i kły											2	
c) całkowita – pozostałe zęby											1	
23. Złamania kości oczodołu szczęki i/lub żuchwy, złamania kości jarzmowej wygojone z przemieszczeniem odłamów:												
a) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego i leczone zachowawczo											2	
b) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego i leczone operacyjnie											5	
c) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego i leczone zachowawczo											5	
d) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego i leczone zachowawczo											8	
24. Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) – staw rzekomy – zależnie od rozległości ubytków, stanu odżywiania i powikłań:												
a) częściowa (powyżej 30%)											10	
b) całkowita											30	
25. Ubytek podniebienia:												
a) z zaburzeniami mowy i polykania											15	
b) z dużymi zaburzeniami mowy i polykania, objawy niedożywienia											25	
26. Ubytki języka:												
a) bez zaburzeń mowy i polykania											2	
b) z zaburzeniami mowy i polykania – w zależności od stopnia zaburzeń											10	
c) z dużymi zaburzeniami mowy i polykania, objawy niedożywienia											30	
d) całkowita utrata języka											45	
C. USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU												
27. a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu trwałe uszczerbki na zdrowiu określa się wg następującej tabeli:												
ostrość wzroku oka lewego	ostrość wzroku oka											
	1,0 (0/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0	
ostrość wzroku oka prawego	procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu											
	1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0	
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	
0	-	35	40	45	50	55	60	65	70	80	100	
Uwaga: ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.												
b) dwojenie obrazu bez zaburzeń ostrości wzroku											5	
c) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej											38	
28. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:												
a) jednego oka											15	
b) obojga oczu											30	
29. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:												
a) rozdarcie naczyńiówki jednego oka											wg tabeli z poz. 27a	
b) zapalenie naczyńiówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego												
c) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka												
d) zanik nerwu wzrokowego												
30. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drażących:												
a) blizny rogówki lub twardówki											wg tabeli z poz. 27a	
b) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)												
c) ciało obce wewnątrzgałkowe, powodujące obniżenie ostrości wzroku												
31. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.):												
32. Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się wg poniżej podanej tabeli:												
zwężenie do		przy nienaruszonym drugim oku				w obu oczach				przy ślepotcie drugiego oka		
60°		0				0				35		
50°		5				15				45		
40°		10				25				55		
30°		15				50				70		
20°		20				80				85		
10°		25				90				95		
poniżej 10°		35				95				100		
33. Połowicze niedowidzenia:												
a) dwuskroniowe											40	
b) dwunosowe											25	
c) jednoimiennie											20	
34. Bezsoczewkowość pourazowa po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:												
a) w jednym oku											20	
b) w obu oczach											35	

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

35. Pseudosoczewkowość pourazowa (usunięcie soczewki wskutek urazu z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej) przy współistnieniu niepodających się korekcji zaburzeń ostrości wzroku:	wg tabeli z poz. 27a
36. Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (stałe łzawienie):	
a) w jednym oku	7
b) w obu oczach	12
37. Odwarstwienie siatkówki jednego oka:	wg tabeli z poz. 27a
Uwaga: odwarstwienie siatkówki jednego oka, tylko jeśli występuje po urazie oka lub głowy (odejmując inwalidztwo istniejące przed urazem).	
38. Jaskra – ogólny procent trwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu:	wg tabeli z poz. 27a
39. Wytrzeszcz tętniący – w zależności od stopnia:	
a) jednostronny	40
b) obustronny	70
40. Zaćma urazowa. Usunięcie zaćmy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej:	wg tabeli z poz. 27a
41. Przewlekłe zapalenia spojówek związane z urazem oka:	
a) zmiany niewielkie	3
b) duże zmiany miejscowe, blizny rogówki	wg tabeli z poz. 27a

D. USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU

42. Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się wg niżej podanej tabeli (obliczanie procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosena w mod.):

ucho lewe \ ucho prawe	0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	pow. 70 dB
0–25 dB	0%	5%	10%	20%
26–40 dB	5%	15%	20%	30%
41–70 dB	10%	20%	30%	40%
pow. 70 dB	20%	30%	40%	50%

Uwaga: oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1000 i 2000 Hz. Na podstawie audiogramu obiektywnego.

43. Urazy małżowiny usznej:	
a) rany małżowiny usznej – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 2 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)	2
b) utrata części małżowiny lub jej wyraźne zniekształcenie (blizny, oparzenia i odmrożenia)	5
c) utrata całkowita jednej małżowiny	15
d) utrata całkowita obu małżowin	25
44. Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:	
a) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	wg tabeli z poz. 42
b) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	wg tabeli z poz. 42
45. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego (trwające powyżej 3 miesięcy):	
a) jednostronne	5
b) obustronne	10
46. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane: perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha (trwające powyżej 3 miesięcy):	
a) jednostronne	8
b) obustronne	12
47. Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu:	wg tabeli z poz. 42
48. Uszkodzenie ucha wewnętrznego:	
a) z uszkodzeniem części słuchowej	wg tabeli z poz. 42
b) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	25
c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	35
49. Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:	
a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia	20
b) dwustronne	35

E. USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZELYKU

50. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji:	
a) z zaburzeniami mowy i polykania	10
b) ze znacznymi zaburzeniami mowy i polykania oraz objawami niedożywienia	15
51. Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki dotchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia:	do 15
52. Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki dotchawiczej:	
a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia	do 20
b) z bezgłosem	30
53. Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:	
a) bez niewydolności oddechowej	15
b) z niewydolnością oddechową – potwierdzoną badaniami dodatkowymi (spirometrią)	30
54. Uszkodzenie przełyku powodujące:	
a) częściowe trudności w odżywianiu – z upośledzeniem stanu odżywiania	15
b) odżywianie tylko płynami	40
c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	60
55. Uszkodzenie tkanek miękkich szyi (blizny i ubytki, oszpecenia):	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 1 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)	2
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)	4
c) widoczne i rozległe zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni)	8

Uwaga: uszkodzenie tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego – oceniać wg poz. 87.

F. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA

56. Uszkodzenia części miękkich klatki piersiowej, grzbietu (blizny, ubytki, oszpecenia) w zależności od stopnia zniekształcenia:	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni), nieograniczające ruchomości klatki piersiowej	2
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ²), ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc/potwierdzone badaniem spirometrycznym	6
c) widoczne i rozległe zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 15 cm długości lub powyżej 15 cm ²), duże ubytki mięśniowe, znacznego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, ze znacznym zmniejszeniem pojemności życiowej płuc, potwierdzone badaniem spirometrycznym	10
57. Utrata brodawki sutkowej u kobiet:	
a) częściowa	3
b) całkowita	6
58. Utrata gruczołu piersiowego kobiet:	
a) częściowa (powyżej 30%)	15
b) całkowita	20
59. Złamania żeber:	
a) złamanie jednego żebra	1
b) złamanie dwóch żeber	2
c) liczne złamanie żeber – zniekształcenie znacznego stopnia	5
d) liczne złamanie ze zniekształceniem i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc	10
60. Złamanie mostka:	
a) bez przemieszczenia	2
b) z przemieszczeniem / wygojone z deformacją	5
61. Uszkodzenie płuc i opłucnej (zmiany utrwalone – zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp. potwierdzone w badaniach obrazowych):	
a) bez cech niewydolności oddechowej	5
b) z cechami niewydolności oddechowej – w zależności od jej stopnia w spirometrii i badaniu gazometrycznym	15
62. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 61 (w zależności od stopnia zmian) przetoki oskrzelowe, ropnie płuc przetoki – ocenia się dodatkowo, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	do 10

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

63. Uszkodzenie serca lub osierdzia:		
a) z wydolnym układem krążenia, EF powyżej 55%, powyżej 10 MET, bez zaburzeń kurczliwości		7
b) I klasa NYHA, EF 50–55%, powyżej 10 MET, niewielkie zaburzenia kurczliwości		15
c) II klasa NYHA, EF 45%–55%, 7–10 MET, umiarkowane zaburzenia kurczliwości		25
d) III klasa NYHA, EF 35%–45%, 5–7 MET, nasilone zaburzenia kurczliwości		30
e) IV klasa NYHA, EF <35%, poniżej 5 MET, znaczne zaburzenia kurczliwości		50
64. Uszkodzenia przepony – rozernanie przepony, przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia:		
a) bez zaburzeń funkcji – po leczeniu operacyjnym		8
b) zaburzenia średniego stopnia		15
c) zaburzenia dużego stopnia (z niewydolnością oddechową) – potwierdzone badaniem spirometrycznym i gazometrycznym		25
G. USZKODZENIE BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA		
65. Uszkodzenia tkanek miękkich powłok jamy brzusznej (blizny, ubytki, oszpecenia):		
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)		2
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni), przepukliny pourazowe		6
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości, rozległe ściągające blizny, duże ubytki mięśniowe (powyżej 15 cm długości lub powyżej 15 cm ² powierzchni)		10
Uwaga: za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozernaniu mięśni powłok brzusznych), do których doszło w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Przepukliny pachwinowe, pępkowe itp., oraz wszystkie, które ujawniły się po wysiłku, dźwignięciu – nie są uznawane jako pourazowe.		
66. Uszkodzenie żołądka, jelit i sieci, powodujące zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego:		
a) po leczeniu operacyjnym, bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego		4
b) po leczeniu operacyjnym z niewielkiego stopnia zaburzeniami funkcji i dostatecznym stanem odżywienia		8
c) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – zaburzenia stanu odżywienia		20
d) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – odżywianie jedynie pozajelitowe		30
67. Przetoki pourazowe jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny – w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:		
a) jelita cienkiego		50
b) jelita grubego		40
68. Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy niepowodujące upośledzenia funkcji innych narządów (leczone operacyjnie) – w zależności od rozległości uszkodzenia naczyń:		do 8
69. Uszkodzenia odbytnicy:		
a) pełnościennie uszkodzenie leczone operacyjnie – niewielkie dolegliwości, bez zaburzeń funkcji		10
b) wypadanie odbytnicy w zależności od stopnia wypadania, utrzymujące się po leczeniu operacyjnym		20
70. Uszkodzenia zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów:		50
71. Uszkodzenie śledziony:		
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu		10
b) utrata u osób powyżej 18 roku życia		15
c) utrata u osób poniżej 18 roku życia		20
72. Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:		
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu (bez zaburzeń funkcjonalnych utrata pęcherzyka żółciowego)		8
b) zaburzenia czynności wątroby w stopniu A wg Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrzwydzielniczej trzustki niewielkiego stopnia lub utrata części narządu		15
c) zaburzenia czynności wątroby w stopniu B wg Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrz- i wewnątrzwydzielniczej trzustki średniego stopnia lub utrata znacznej części narządu		25
d) zaburzenia czynności wątroby w stopniu C wg Childa-Pugha, utrata trzustki		30
H. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWOPŁCIOWYCH		
73. Uszkodzenie nerek:		
a) uszkodzenie nerki bez zaburzeń funkcji (krwiak, pęknięcie narządu – leczone operacyjnie)		10
b) uszkodzenie nerki powodujące upośledzenie jej funkcji (leczone operacyjnie)		15
c) uszkodzenie obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji (leczone operacyjnie)		20
74. Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej:		30
75. Utrata jednej nerki przy wyraźnym upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki:		50
76. Uszkodzenie moczowodu powodujące zawężenie jego światła:		
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie		8
b) z zaburzeniami funkcji (potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych)		15
77. Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych:		
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie		10
b) z zaburzeniami funkcji (potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych)		20
78. Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem (ocena po min. 6 miesiącach):		do 10
79. Uszkodzenia cewki moczowej (leczone operacyjnie) – potwierdzone w badaniach obrazowych i urodynamicznych:		
a) powodujące trudności w oddawaniu moczu		10
b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu		25
80. Utrata prącia:		35
81. Uszkodzenie lub częściowa utrata prącia – w zależności od stopnia uszkodzenia i zaburzenia funkcji:		do 15
82. Utrata jednego jądra, jajnika oraz pozostałych struktur układu rozrodczego (nieujętych w pozostałych punktach tabeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia i upośledzenia funkcji:		
a) utrata w wieku do 50 roku życia		15
b) utrata w wieku po 50 roku życia		10
83. Utrata obu jąder lub jajników:		
a) utrata w wieku do 50 roku życia		30
b) utrata w wieku po 50 roku życia		20
84. Wodniak pourazowy jądra:		
a) wyleczony operacyjnie		4
b) w zależności od nasilenia zmian utrzymujących się po leczeniu operacyjnym		8
85. Utrata macicy:		
a) w wieku do 45 lat		35
b) w wieku powyżej 45 lat		20
86. Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych, w zależności od stopnia i powikłań:		
a) pochwy		8
b) pochwy i macicy		20
I. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA		
87. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:		
a) skręcenia, bez zniekształceń i niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20% zakresu ruchomości		1-3
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20% zakresu ruchomości, uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych (TK i MRI – przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowna powyżej 15 st.)		8
c) złamania ze zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI i ograniczeniem ruchomości powyżej 20% zakresu ruchomości		12
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszywnieniem/ usztywnienia operacyjne		20
88. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym:		
a) bez zniekształceń kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania do 20%		1-3
b) ze zniekształceniem kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20%		8
c) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszywnieniem/ usztywnienia operacyjne		12
89. Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych, wyrostków ościстых, kości guzicznej:		
a) złamanie jednego wyrostka, złamanie kości guzicznej		4
b) złamania mnogie wyrostków		7
90. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 87-89 (w zależności od stopnia zmian): zapalenia kręgów, obecność ciała obcego itp. – ocenia się dodatkowo zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:		do 5
91. Uszkodzenia rdzenia kręgowego:		

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100		
b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiających poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70		
c) niedowład kończyn dolnych umożliwiających poruszanie się o jednej łasce	30		
d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	90		
e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	60		
f) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)	20		
g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	30		
h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń i zmian urazowych rdzenia – potwierdzone w badaniach obrazowych (TK, MRI)	15		
J. USZKODZENIA MIEDNICY			
92. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwania stawu krzyżowo-biodrowego:			
a) niewielkiego stopnia (leczone zachowawczo)	8		
b) znacznego stopnia (leczone operacyjnie)	12		
93. Złamanie miednicy z przerwaniami obręczy biodrowej lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:			
a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa) – leczone zachowawczo	8		
b) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa) – leczone operacyjnie	12		
c) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgainge'a) – leczone zachowawczo	15		
d) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgainge'a) – leczone operacyjnie	20		
94. Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:			
a) I stopnia	10		
b) II stopnia	15		
c) III stopnia	20		
d) IV stopnia	30		
95. Izolowane złamanie miednicy (kość łonowa, kulszowa, talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształcenia:			
a) bez przemieszczenia	6		
b) z przemieszczeniem	10		
Uwaga: towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo wg pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.			
K. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ			
Przy uszkodzeniach kończyn górnych u mańkutów stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się wg zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzeń ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej. Przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę wg pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji (chyba, że w tabeli poniżej zaznaczono inaczej).			
96. Złamanie łopatki:			
a) wygojone złamanie łopatki z zespołem bólowym bez większych zaburzeń funkcji kończyny	3	2	
b) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji – ograniczenie ruchomości powyżej 30%	8	6	
c) wygojone złamanie łopatki ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji – ograniczenie ruchomości powyżej 60%	12	8	
d) złamanie z dużym przemieszczeniem i przykurczam, ze śladowym ruchem w stawie ramiennie-łopatkowym	20	18	
97. Złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia, blizn, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów:			
a) z niewielkim zniekształceniem kątowym – z ograniczeniem ruchów barku do 30%	4	3	
b) wyraźne zniekształcenie z ograniczeniem ruchów barku powyżej 30%	8	7	
c) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 60%	15	15	
		do 8	do 5
98. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny (dodatkowo do poz. 97):			
99. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów:			
a) zespół bólowy, uszkodzenia I°	4	3	
b) niewielka deformacja, uszkodzenia II° bez ograniczeń ruchomości barku	8	6	
c) wyraźna deformacja, uszkodzenia III° (nie leczone operacyjnie), z upośledzeniem ruchomości kończyny powyżej 30%	12	8	
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 60%	15	10	
100. Uszkodzenia stawu barkowego – uszkodzenie mięśni rotatorów, zwichnięcie, skręcenie, złamanie bliższego końca kości ramiennej:			
a) skręcenia	2	1	
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	4	3	
c) złamania bez przemieszczenia	5	4	
d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	7	
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15		
		do 10	
101. Zastarzałe nieodprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny:			
		do 10	
102. Staw wiszący w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji:			
		do 20	
Uwaga: staw wiotki z powodu porażenia ocenia się wg norm neurologicznych.			
103. Zesztywnienie stawu barkowego:			
a) w ustawieniu częściowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	20	20	
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	30	25	
104. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi, protezy stawu ocenia się wg poz. 103-107, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji o:			
		do 5	
105. Utrata kończyny w barku:			
		70	65
Ramię			
106. Utrata kończyny wraz z łopatką:			
		75	70
107. Złamanie trzonu kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:			
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	5	4	
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi <10 stopni, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	8	7	
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi <20 stopni, skróceniem >3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	10	9	
108. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 107 (w zależności od stopnia zmian): przewlekłe zapalenie kości, przetoki, brak zrostu, staw rzekomy, ciała obce i zmiany neurologiczne – ocenia się dodatkowo, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:			
		do 5	
109. Uszkodzenie tkanek miękkich ramienia/ barku/ łokcia:			
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny (powyżej 3 cm długości lub 3 cm ² powierzchni)	2	2	
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny (powyżej 7 cm długości lub 7 cm ² powierzchni)	6	6	
c) widoczne i rozległe zniekształcenia, ubytki i blizny (powyżej 15 cm długości lub 15 cm ² powierzchni), z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	10	10	
110. Utrata kończyny w obrębie ramienia:			
a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	65	60	
b) przy dłuższych kikutach	60	55	
Łokiec			
111. Uszkodzenia stawu łokciowego – złamanie dalszego końca kości ramiennej, bliższego końca kości łokciowej, głowy kości promieniowej, blizny:			
a) skręcenia z ograniczeniem ruchomości	2	1	
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	4	3	
c) złamania bez przemieszczenia	5	4	
d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	7	
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15	
112. Zesztywnienie stawu łokciowego:			
a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	20	15	
b) z brakiem ruchów obrotowych	25	20	
c) w ustawieniu wyprostowanym lub zbliżonym (160°-180°)	30	25	
		25	20
113. Wiszący staw łokciowy:			
		25	20
114. Uszkodzenie stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się wg poz. 111-113, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:			
		do 5	
Przedramię			
115. Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:			
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	4	3	

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi <10 stopni, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	6	5
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi <20 stopni, skróceniem >3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	8	7
116. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 115 (w zależności od stopnia zmian): przewlekłe zapalenie kości, przetoki, brak zrostu, staw rzekomy, ciała obce i zmiany neurologiczne – ocenia się dodatkowo, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	do 5	
117. Złamania w obrębie dalszego końca jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:		
a) izolowane złamanie wyrostka rylcowatego kości promieniowej lub łokciowej	3	3
b) niewielkie zniekształcenia i deficyt zgięcia grzbietowego i dłoniowego po -10°, złamania podokostnowe typu „zielonej gałązki”	4	3
c) wyraźne zniekształcenie z ograniczeniem ruchomości nadgarstka i rotacji przedramienia po -20°	8	7
d) ze zniekształceniem i dużymi zaburzeniami funkcji i ruchomości, zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe neurologiczne itp.)	10	10
118. Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się wg poz. 115-117, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	do 5	
119. Uszkodzenie tkanek miękkich przedramienia i nadgarstka:		
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 3 cm długości lub 3 cm ² powierzchni), bez ograniczenia ruchomości	2	2
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 7 cm długości lub 7 cm ² powierzchni)	5	5
c) widoczne i rozległe zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 15 cm długości lub 15 cm ² powierzchni), z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	8	8
Nadgarstek		
120. Utrata kończyny w obrębie przedramienia i nadgarstka – w zależności od charakteru kikutu i jego przydatności do protezowania:	do 55	do 50
121. Ograniczenie ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości, blizny) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:		
a) ograniczenie ruchomości niewielkiego stopnia po przebytych skręceniach	2	1
b) ograniczenie ruchomości miernego stopnia powyżej 30% zakresu ruchomości	4	3
c) ograniczenie ruchomości dużego stopnia powyżej 60% zakresu ruchomości	7	6
122. Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka:		
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	15	15
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	20	20
123. Uszkodzenia nadgarstka powikłane trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym i ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się wg poz. 121, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	do 5	
Śródreżce		
124. Złamania kości śródreżca (za każdą kość):		
a) I lub II kości śródreżca – bez przemieszczenia	2	2
b) I lub II kości śródreżca – z przemieszczeniem	3	3
c) III, IV i V kości śródreżca – bez przemieszczenia	1	1
d) III, IV i V kości śródreżca – z przemieszczeniem	2	2
125. Uszkodzenie tkanek miękkich śródreżca (blizny, ubytki, oszpecenia):		
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 1 cm długości lub 1 cm ² powierzchni)	1	1
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 3 cm długości lub 3 cm ² powierzchni)	2	2
c) widoczne i rozległe zniekształcenia, ubytki i blizny skórne (powyżej 7 cm długości lub 7 cm ²), z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	4	4
Kciuk		
126. Utraty w obrębie kciuka:		
a) utrata całkowita opuszki	3	2
b) utrata części paliczka paznokciowego	5	4
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	7	8
d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego – poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreżca	15	15
e) utrata obu paliczków z kością śródreżca	20	20
127. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (rany pozostawiające blizny powyżej 1 cm/1 cm ² , złamania, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany czuciowe) – powodujące:		
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości lub z niewielkimi ograniczeniami do 30%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	4	3
c) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	6
Uwaga: przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.		
Palec wskazujący		
128. Utraty w obrębie palca wskazującego:		
a) utrata całkowita opuszki	3	2
b) utrata części paliczka paznokciowego	4	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	6	5
d) utrata całkowita dwóch paliczków	10	10
e) utrata trzech paliczków	15	12
f) utrata palca wskazującego z kością śródreżca	20	20
129. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego oraz II kości śródreżca (rany pozostawiające blizny powyżej 2 cm/2 cm ² , złamania, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany czuciowe) powodujące:		
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości lub z niewielkimi ograniczeniami do 30%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	4	3
c) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	6
Palec trzeci, czwarty i piąty		
130. Utrata całego paliczka lub części paliczka:		
a) utrata części paliczka	1	1
b) palca trzeciego i czwartego – za każdy palec	2	2
c) palca piątego – za każdy palec	1,5	1,5
131. Utrata palców III, IV lub V z kością śródreżca – dodatkowo do poz. 130:		+4
132. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V (rany pozostawiające blizny powyżej 2 cm/2 cm ² , złamania, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany czuciowe) – powodujące:		
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości lub z niewielkimi ograniczeniami do 30%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	2
c) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	5	4
Uwaga: przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenie obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przeliczyć dla ręki prawej 55%, a dla lewej 50%.		
L. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ		
Staw biodrowy		
133. Utrata kończyny dolnej przy wyluszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej:		75
134. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szycia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.	oceniać wg poz. 139	
135. Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:		
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym		25
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym		40
136. Inne następstwa uszkodzenia stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższego końca kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy) – w zależności od zakresu ruchów, przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:		
a) prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami		7
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem >4 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego do 30%, zanikami mięśni >4 cm i niewydolnością chodu		12
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem >6 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego powyżej 30%, zanikami mięśniowymi >6 cm, z dużą niewydolnością chodu (stosowanie kul, lasek itp.)		16
d) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (staw wiszący, zmiany kręgosłupa, stawu krzyżowo-biodrowego, kolana itp.)		25
137. Urazy stawu biodrowego zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi:		do 5
Uwaga: jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami, a wypadkiem.		

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

Udo	
138. Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
a) prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami	8
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem >4 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego i kolanowego do 30%, zanikami mięśni >4 cm i niewydolnością chodu	12
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem >6 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego kolanowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe >6 cm, z dużą niewydolnością chodu (stosowanie kul, lasek itp.)	20
139. Uszkodzenia uda/ stawu biodrowego/ kolana (rany pozostawiające blizny, przepukliny mięśniowe, uszkodzenia ścięgien/mięśni):	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni), bez ograniczenia ruchomości; uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych	2
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni), z ograniczeniami ruchomości powyżej 30%, uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych	5
140. Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych:	do 10
141. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych:	do 5
142. Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się wg poz. 136-139, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o:	do 20
Uwaga: łączny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ocenianego wg poz. 138-142 nie może przekroczyć 60%.	
143. Utrata kończyny – zależnie od długości kikutu i przydatności jego cech do protezowania:	65
Kolano	
144. Uszkodzenia stawu kolanowego w następstwie złamań kości tworzących staw, – w zależności od zakresu ruchów, niestabilności, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:	
a) z niewielkim deficytem ruchomości do 30%, bez objawów niestabilności, zaniki mięśni uda do 2 cm	6
b) średnie zmiany: objawy niestabilności, zaburzenia osi kończyny, zaniki mięśni >2 cm ograniczenie ruchomości do 30°, niewydolność chodu	12
c) duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową, zanikami mięśni >4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości >30° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	15
d) zeszczywnienie całkowite stawu kolanowego	25
e) leczenie uszkodzenia pierwotną aloplastyką stawu	20
145. Uszkodzenia stawów kolanowych – w zależności od niestabilności i ubytku funkcji:	
a) leczone unieruchomieniem (gips lub stabilizator) z niewielkim deficytem ruchomości i dolegliwościami subiektywnymi	2
b) objawy niestabilności, ograniczenie ruchów do 30%, przebyte rekonstrukcje w obrębie kolana, zaniki mięśni 1-2 cm – uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	3
c) niestabilności złożone, ograniczenie ruchomości >30%, zaniki mięśni >2 cm – uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	5
d) bardzo duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową dużego stopnia, zanikami mięśni >4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości >50° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	8
e) zwichnięcie rzepki wymagające repozycji przez lekarza (wyłączone zwichnięcia nawykowe, samo nastawienia)	1
Uwaga: prawidłowo funkcjonalny zakres ruchów w stawie kolanowym przyjmuje się od 0° dla wyprustu do 120° dla zgięcia. Uszkodzenia skóry oceniać z poz. 150.	
146. Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego:	60
Podudzie	
147. Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:	
a) złamania prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami	7
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem >4 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego i kolanowego do 30%, zanikami mięśni >4 cm i niewydolnością chodu	12
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem >6 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego kolanowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe >6 cm, z dużą niewydolnością chodu/ stosowanie kul, lasek itp.	20
148. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych:	do 5
149. Izolowane złamanie kości strzałkowej (oprócz kostki bocznej):	2
150. Uszkodzenia podudzia (rany pozostawiające blizny, uszkodzenia ścięgien/mięśni) – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni, bez ograniczeń ruchomości, uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych	2
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni, z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%, uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych	4
c) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 15 cm długości lub powyżej 15 cm ² powierzchni, z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	6
d) uszkodzenia ścięgna Achillesa (z urazu bezpośredniego) – leczone operacyjnie	8
151. Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikutu, długości, przydatności do zaprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
a) przy długości kikutu do 8 cm mierząc od szpary stawowej	55
b) przy dłuższych kikutach	45
Staw goleniowo-skokowy i skokowo-piętowy, stopa	
152. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia itp.), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
a) leczone unieruchomieniem (gips lub stabilizator) z niewielkim deficytem ruchomości	2
b) miernego stopnia dolegliwości, z ograniczeniem zgięcia grzbietowego i podeszwowego stawu skokowo-goleniowego powyżej 30% z niewielką niestabilnością / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	4
c) z ograniczeniem ruchów stawu skokowo goleniowego powyżej 60% z deformacją i objawami niestabilności – uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	8
d) dużego stopnia zniekształcenia, upośledzeniem chodu, powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp., wymagające stosowania kul, lasek itp.	15
153. Złamania i zwichnięcia kości wchodzących w skład stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, nasad dalszych kości podudzia – w zależności od zniekształceń, ograniczenia ruchomości itp.:	
a) złamanie izolowane kostki z ograniczeniem ruchomości do 30%	3
b) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5
c) zmiany dużego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 60% z wyraźną deformacją	10
154. Zeszczywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
a) pod kątem zbliżonym do prostego	15
b) w ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	20
Uwaga: uszkodzenia skóry oceniać z poz. 150.	
155. Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenia ruchomości	4
b) średniego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 30%	8
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 60% (z wyraźną deformacją)	12
d) znacznego stopnia ze zniekształceniami kości lub z powikłaniami wtórnymi – wymagającego zaopatrzenia w obuwie ortopedyczne	15
156. Utrata kości piętowej lub kostkowej – w zależności od dolegliwości, przemieszczeń, zniekształceń, zaburzeń statyki:	
a) częściowa – powyżej 30%	15
b) całkowita	30
157. Uszkodzenie kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenia ruchomości	2
b) średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 20%	5
c) znacznego stopnia lub z powikłaniami i ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	8
158. Złamania kości śródstopia:	
a) złamanie jednej kości z niewielkim przemieszczeniem	3
b) złamania dwóch kości z przemieszczeniem i zniekształceniem	5
c) złamanie trzech kości ze zniekształceniem	7
d) złamanie czterech i więcej kości ze zniekształceniem	9
159. Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się wg poz. 158, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	do 5
160. Inne uszkodzenia stopy/ stawu skokowego / podudzia / (rany pozostawiające blizny, uszkodzenia ścięgien/mięśni) – w zależności od stopnia upośledzenia czynności:	

TABELA RODZAJÓW ORAZ OKREŚLONYCH PROCENTOWO TRWAŁYCH USZCZERBKÓW NA ZDROWIU

a) rozległe (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) bez ograniczenie ruchomości	1	
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 7 cm długości lub powyżej 7 cm ² powierzchni), z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	
c) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 15 cm długości lub powyżej 15 cm ² powierzchni), z ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	7	
161. Utrata stopy w całości:	45	
162. Utrata stopy na poziomie stawu Choparta:	35	
163. Utrata stopy w stawie Lisfranka:	30	
164. Utrata stopy w obrębie kości śródstopia:	25	
Palce stopy		
165. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palucha (rany pozostawiające blizny powyżej 2 cm/2 cm ² , złamania, uszkodzenia ścięgien/mięśni, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany czuciowe) – powodujące:		
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości lub z niewielkimi ograniczeniami do 30%	1	
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	2	
c) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	3	
166. Utrata palucha:		
a) części paliczka paznokciowego	3	
b) paliczka paznokciowego	4	
c) utrata całego palucha	7	
167. Utrata palucha wraz z I kością śródstopia:	15	
168. Utrata palców II-V za każdy utracony palec:		
a) w części – ½ długości	2	
b) w całości	4	
169. Utrata V palca wraz z kością śródstopia:	8	
170. Utrata palców II-IV z kością śródstopia – za każdy palec:	7	
171. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców II-IV (rany pozostawiające blizny powyżej 1 cm/1 cm ² , złamania, uszkodzenia ścięgien/mięśni, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany czuciowe) – powodujące:		
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości lub z niewielkimi ograniczeniami do 30%	0,5	
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	1	
c) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	2	
M. PORAZENIE LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH		
172. Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:	P	L
a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	7	7
b) nerwu piersiowego długiego	10	7
c) nerwu pachowego		
częściowe	7	6
całkowite	10	8
d) nerwu mięśniowo-skrótnego		
częściowe	7	6
całkowite	10	8
e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia		
częściowe	12	8
całkowite	25	20
f) nerwu promieniowego poniżej odejścia, gałązki od mięśnia trójgłowego ramienia		
częściowe	10	8
całkowite	20	15
g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
częściowe	10	8
całkowite	15	10
h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
częściowe	7	4
całkowite	12	8
i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia		
częściowe	12	10
całkowite	20	15
j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka		
częściowe	8	5
całkowite	15	10
k) nerwu łokciowego		
częściowe	8	5
całkowite	15	10
l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnjej)		
częściowe	10	8
całkowite	20	20
l) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)		
częściowe	15	10
całkowite	30	25
m) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	7	
n) nerwu zasłonowego		
częściowe	5	
całkowite	8	
o) nerwu udowego		
częściowe	10	
całkowite	15	
p) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)		
częściowe	5	
całkowite	10	
q) nerwu sromowego wspólnego		
częściowe	5	
całkowite	10	
r) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy		
częściowe	15	
całkowite	35	
s) nerwu piszczelowego		
częściowe	10	
całkowite	15	
t) nerwu strzałkowego wspólnego		
częściowe	6	
całkowite	10	
u) splotu lędźwiowo-krzyżowego		
częściowe	15	
całkowite	40	
w) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	6	
Uwaga: wg poz. 172 ocenia się tylko uszkodzenia izolowane nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę wg pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych. Konieczna ocena ilościowa oparta na badaniach przewodnictwa nerwowo-mięśniowego (EMG).		

TABELA RODZAJU KALECTWA

Załącznik nr 2
Tabela rodzaju kalectwa

Rodzaj trwałego kalectwa na zdrowiu	Procent trwałego kalectwa na zdrowiu
Calkowita utrata:	
1. wzroku w jednym oku	35
2. wzroku w obydwu oczach	100
3. sluchu w jednym uchu	20
4. sluchu w obu uszach	50
5. węchu i zmysłu powonienia łącznie	10
6. języka i zmysłu smaku łącznie	50
Calkowita fizyczna utrata:	
7. kciuka	20
8. palca wskazującego	10
9. palca dłoni poza kciukiem i palcem wskazującym	5
10. palucha	5
11. palca stopy poza paluchem	2
12. wszystkich palców stopy	25
Calkowita fizyczna utrata lub utrata władzy nad poszczególnymi narządami:	
13. kończyna górna w stawie barkowym	70
14. przedramię (kończyna górna powyżej stawu łokciowego a poniżej stawu barkowego)	65
15. śródreżce (kończyna górna poniżej stawu łokciowego a powyżej nadgarstka)	50
16. nadgarstek (kończyna górna poniżej lub na wysokości nadgarstka)	55
17. kończyna dolna powyżej środkowej części uda	70
18. podudzie (kończyna dolna poniżej środkowej części uda a powyżej stawu kolanowego)	60
19. kończyna dolna poniżej stawu kolanowego a powyżej środkowej części	50
20. kończyna dolna poniżej środkowej części podudzia a powyżej stopy (stawu kolanowego)	45
21. kończyna dolna – utrata stępu (stopa w stawie skokowym)	40
22. kończyna dolna – śródstopie (stopa z wyłączeniem pięty)	30
Złamania:	
23. Złamanie kości podstawy i sklepienia czaszki	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamania otwarte	10
c) inne złamania wieloodłamowe	8
d) inne złamania	5
24. Złamanie kości: twarzoczaszki, żuchwy, kciuka (paliczki kciuka i kości śródreżca), palca wskazującego, obojczyka, rzepki, kości skokowej, piętowej:	
a) wieloodłamowe otwarte	10
b) inne złamania otwarte	6
c) inne złamania wieloodłamowe	4
d) inne złamania	2
25. Złamanie kości podstawy i sklepienia łopatki:	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamania otwarte	10
c) inne złamania wieloodłamowe	8
d) inne złamania	5
26. Złamanie kości ramiennej:	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamania otwarte	10
c) inne złamania wieloodłamowe	8
d) inne złamania	3
27. Złamanie obu kości przedramienia:	
a) wieloodłamowe otwarte	10
b) inne złamania otwarte	8
c) inne złamania wieloodłamowe	5
d) inne złamania	3
28. Złamania kości łokciowej, promieniowej, piszczelowej, łódkowatej stopy, sześcienniej, klinowatych	
a) wieloodłamowe otwarte	8
b) inne złamania otwarte	6
c) inne złamania wieloodłamowe	4
d) inne złamania	2
29. Złamania kości śródreżca i śródstopia, nadgarstka, mostka:	
a) złamania otwarte	6
b) inne złamania	2
30. Złamania kości: żeber, wyrostków ościstych i poprzecznych kręgosłupa, ogonowej, strzałkowej, łonowej, kulszowej, palców dłoni i stóp (z wyjątkiem kciuka i wskaziciela):	
a) złamania otwarte	8
b) inne złamania	3
31. Złamania kości miednicy, kości w obrębie stawu biodrowego (z wyjątkiem izolowanych złamań kości łonowej lub kulszowej, kości ogonowej), w obrębie stawu biodrowego (panewka stawu, nasada bliższa kości udowej, krętarze, złamanie pod-i-przeskrętarzowe):	
a) wieloodłamowe otwarte	25
b) inne złamania otwarte	10
c) inne złamania wieloodłamowe	8
d) inne złamania	5
32. Złamanie kości: talerza biodrowego, kolcy biodrowych, trzonu kręgow, guza kulszowego:	
a) złamania otwarte	8
b) inne złamania	3
33. Złamanie kości udowej:	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamania otwarte	10
c) inne złamania wieloodłamowe	8
d) inne złamania	3
34. Złamanie obu kości podudzia:	
a) wieloodłamowe otwarte	10
b) inne złamania otwarte	8
c) inne złamania wieloodłamowe	5
d) inne złamania	3
Oparzenia (II i III stopnia):	
35. oparzenia obejmujące 5-15% powierzchni ciała	10
36. oparzenia obejmujące 16-30% powierzchni ciała	25
37. oparzenia obejmujące powyżej 30% powierzchni ciała	45
Porażenie:	
38. porażenie czterokończynowe	100
39. porażenie dwukończynowe	60

TABELA RODZAJU INWALIDZTWA / RODZAJE WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Załącznik nr 3
Tabela rodzaju inwalidztwa

Rodzaj inwalidztwa	% sumy ubezpieczenia
Utrata ramienia	70%
Utrata przedramienia	65%
Utrata nadgarstka	55%
Utrata śródreęcza	50%
Utrata kciuka	20%
Utrata palca wskazującego	10%
Utrata palca dłoni poza kciukiem i palcem wskazującym	5%
Utrata uda	70%
Utrata podudzia	60%
Utrata stępu	40%
Utrata śródstopia	30%
Utrata palucha	5%
Utrata palca stopy poza paluchem	2%
Utrata wszystkich palców stopy	25%
Obustronna utrata wzroku	100%
Jednostronna utrata wzroku	50%
Obustronna utrata słuchu	60%
Jednostronna utrata słuchu	30%
Porażenie czterokończynowe	100%
Porażenie dwukończynowe	60%

Załącznik nr 4
Rodzaje wypadków ubezpieczeniowych (uszczerbków, których następstwem było poddanie określonej części ciała Ubezpieczonego przeszczepowi bądź rekonstrukcji lub nabytcie protezy przez Ubezpieczonego) wraz z podaniem procentu sumy ubezpieczenia należnego tytułem świadczenia.

Część ciała, której dotyczy uszczerbek	Wypadek ubezpieczeniowy: przeszczep, rekonstrukcja lub nabycie protezy	Wysokość świadczenia (% sumy ubezpieczenia)
Głowa i szyja		
	włosów	2-15% (w zależności od powierzchni uszkodzonej skóry głowy)
	brwi	2% za jedną brew
	rzęs	2% za jedną powiekę
	gałki ocznej	6%
	małżowiny usznej	8%
	nosa	15%
	uzębienia	2% za każdy ząb
	skóry twarzy i szyi	5-75% (w zależności od rozległości)
Klatka piersiowa		
u kobiet	piersi – bez przypadków częściowych amputacji, np. tzw. „kwadrantectomii”	25%
Brzuch		
u mężczyzny	jądra	20%
Kończyna górna		
	ramienia powyżej stawu łokciowego	60%
	przedramienia powyżej stawu promieniowo-nadgarstkowego	45%
	ręki z urazem kości śródreęcza powyżej stawów śródreęczno-paliczkowych	40%
	kciuka powyżej lub na wysokości stawu śródreęczno-paliczkowego	20%
	palca wskazującego powyżej lub na wysokości stawu śródreęczno-paliczkowego	15%
	palca III-V powyżej lub na wysokości stawu śródreęczno-paliczkowego	3%
Kończyna dolna		
	uda powyżej lub na wysokości stawu kolanowego	65%
	podudzia powyżej lub na wysokości stawu skokowego	55%
	stopy powyżej lub na wysokości stawu Choparta	40%
	palucha powyżej lub na wysokości stawu śródstopno-paliczkowego	10%

KATALOG OPERACJI CHIRURGICZNYCH

Załącznik nr 5 Katalog operacji chirurgicznych

UKŁAD NERWOWY		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Rozległa resekcja tkanki mózgowej	I
2	Wycięcie zmiany tkanki mózgowej	I
3	Stereotaktyczna ablacja tkanki mózgowej	I
4	Drenaż okolicy zmiany tkanki mózgowej	II
5	Wszczepienie stymulatora mózgu	II
6	Wentrykulostomia	II
7	Operacja dotycząca przestrzeni podpajęczynówkowej mózgu	II
8	Przeszczep nerwu czaszkowego	I
9	Wewnątrzczaszkowe przecięcie nerwu czaszkowego	I
10	Zewnątrzczaszkowe usunięcie nerwu błędnego	II
11	Zewnątrzczaszkowe usunięcie innego nerwu czaszkowego	II
12	Wycięcie zmiany nerwu czaszkowego	I
13	Operacja naprawcza nerwu czaszkowego	I
14	Wewnątrzczaszkowa stereotaktyczna dekompresja nerwu czaszkowego	I
15	Usunięcie zmiany opony mózgu	I
16	Rekonstrukcja opony twardej	I
17	Drenaż przestrzeni zewnątrzoponowej	I
18	Drenaż przestrzeni podoponowej	I
19	Częściowe usunięcie rdzenia kręgowego	I
20	Operacja korzenia nerwu rdzeniowego	I
21	Wycięcie nerwu obwodowego	III
22	Zniszczenie nerwu obwodowego	III
23	Wycięcie zmiany nerwu obwodowego	III
24	Rekonstrukcja nerwu obwodowego metodą mikrochirurgiczną	II
25	Sympatektomia szyjna	II

UKŁAD ENDOKRYNOLOGICZNY ORAZ GRUCZOŁ SUTKOWY		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Wycięcie przysadki mózgowej	I
2	Zniszczenie przysadki mózgowej	II
3	Operacja szyszynki	I
4	Wycięcie tarczycy	II
5	Wycięcie nieprawidłowo położonej tkanki tarczycy	II
6	Wycięcie tarczycy językowej	II
7	Wycięcie przytarczyc	II
8	Wycięcie grasicy	II
9	Wycięcie nadnercza	II
10	Operacja nieprawidłowo położonej tkanki nadnerczy	II
11	Całkowite wycięcie sutka	II
12	Całkowita rekonstrukcja sutka	I
13	Nacięcie sutka	III
14	Operacja dotycząca brodawki gruczołu sutkowego	III

OKO		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Wycięcie gałki ocznej	II
2	Usunięcie zmiany oczodołu	II
3	Protezowanie gałki ocznej	III
4	Rewizja protezy gałki ocznej	III
5	Operacyjna plastyka oczodołu	II
6	Nacięcie oczodołu	III
7	Rozcięcie kąta szpary powiekowej	III
8	Usunięcie zmiany powieki	III
9	Wycięcie nadmiaru powieki	III
10	Rekonstrukcja powieki	III
11	Korekcja deformacji powieki	III
12	Korekcja opadania powieki	III
13	Nacięcie powieki	III
14	Ochronne zeszyty szpary powiekowej	III
15	Operacja gruczołu łzowego	III
16	Zespolenie dróg łzowych z jamą nosową	II
17	Operacja kanału łzowego	III
18	Złożona operacja na mięśniach okoruchowych	III
19	Repozycja mięśnia okoruchowego	II
20	Usunięcie mięśnia okoruchowego	II
21	Częściowe rozdzielanie ścięgna mięśnia okoruchowego	II
22	Usunięcie zmiany spojówki	III
23	Operacja naprawcza spojówki	III
24	Nacięcie spojówki	III
25	Wycięcie zmiany rogówki	III
26	Plastyka rogówki	II
27	Operacja naprawcza rogówki	III
28	Nacięcie rogówki	III
29	Usunięcie zmiany twardówki	III
30	Zabieg naprawczy odklejenia siatkówki z klamrowaniem	II
31	Nacięcie twardówki	III
32	Wycięcie tęczówki	III
33	Nacięcie tęczówki z wytworzeniem przetoki	II
34	Nacięcie tęczówki	III
35	Usunięcie ciała rzęskowego	II
36	Zewnątrztorebkowe usunięcie soczewki	II
37	Wewnątrztorebkowe usunięcie soczewki	II
38	Nacięcie torebki soczewki oka	III
39	Wprowadzenie sztucznej soczewki	II
40	Operacja ciała szklistego	II
41	Zniszczenie zmiany siatkówki	III

UCHO		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Wycięcie ucha zewnętrznego	II
2	Usunięcie zmiany ucha zewnętrznego	III
3	Plastyka ucha zewnętrznego	III
4	Drenaż ucha zewnętrznego	III
5	Otwarcie wyrostka sutkowatego	II
6	Operacja naprawcza błony bębenkowej	II
7	Drenaż ucha środkowego	III
8	Rekonstrukcja kosteczek słuchowych	II
9	Usunięcie zmiany ucha środkowego	II
10	Operacja trąbki Eustachiusza	II
11	Operacja ślimaka	I
12	Operacja aparatu przedsionkowego	II

UKŁAD ODDECHOWY		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Wycięcie nosa	II
2	Plastyka nosa	II
3	Operacja przegrody nosa	III
4	Operacja małżowiny wewnętrznej nosa	III
5	Operacyjna tamponada krwawienia z nosa wewnętrznego	III
6	Operacja nosa zewnętrznego	III
7	Operacyjne otwarcie zatoki szczękowej z dostępu podwargowego	III
8	Operacja zatoki czołowej	III
9	Operacja zatoki klinowej	III
10	Operacja zatoki nosa	III
11	Wycięcie gardła	I
12	Operacja naprawcza gardła	I
13	Terapeutyczna operacja gardła przy użyciu endoskopu (nie obejmuje usunięcia ciała obcego z gardła bez nacięcia)	II
14	Wycięcie krtani	II
15	Wycięcie zmiany krtani metodą otwartą	II
16	Rekonstrukcja krtani	I
17	Terapeutyczna operacja krtani przy użyciu endoskopu	III
18	Częściowe wycięcie tchawicy	I
19	Plastyka tchawicy	II
20	Protezowanie tchawicy metodą otwartą	II
21	Tracheostomia (nie obejmuje tracheostomii czasowej)	III
22	Otwarta operacja ostrogi tchawicy	II
23	Częściowe usunięcie oskrzela	II
24	Operacja za pomocą endoskopu dolnego odcinka układu oddechowego metodą fiberoskopową (nie obejmuje fiberoskopii diagnostycznej, nie obejmuje usunięcia ciała obcego bez nacięcia)	II
25	Operacja za pomocą endoskopu dolnego odcinka układu oddechowego metodą bronchoskopową (nie obejmuje bronchoskopii diagnostycznej, nie obejmuje usunięcia ciała obcego bez nacięcia)	II
26	Przeszczep płuca	I
27	Wycięcie płuca	I
28	Usunięcie zmiany tkanki płucnej metodą otwartą	I
29	Operacja śródpiersia metodą otwartą (nie obejmuje biopsji diagnostycznej)	II
30	Operacja śródpiersia przy użyciu endoskopu	II

JAMA USTNA		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Częściowe wycięcie wargi	III
2	Usunięcie zmiany wargi	III
3	Korekcja deformacji wargi	II
4	Wycięcie języka	II
5	Usunięcie zmiany języka	III
6	Nacięcie języka	III
7	Usunięcie zmiany podniebienia	III
8	Korekcja deformacji podniebienia	III
9	Wycięcie migdałków	III
10	Usunięcie zmiany z innej struktury jamy ustnej (z wyłączeniem zębów)	III
11	Rekonstrukcja innej struktury jamy ustnej (z wyłączeniem zębów i dziąseł)	II
12	Wycięcie ślinianki	III
13	Usunięcie zmiany ślinianki	III
14	Nacięcie gruczołu ślinowego	III
15	Przeszczepienie przewodu ślinowego	III
16	Usunięcie kamienia z przewodu ślinowego metodą otwartą	III
17	Podwiązanie przewodu ślinowego	III
18	Poszerzenie przewodu ślinowego	III

GÓRNA CZĘŚĆ PRZEWODU POKARMOWEGO		
Lp.	Operacja	Stopień trudności
1	Wycięcie przełyku i żołądka	I
2	Całkowite wycięcie przełyku	I
3	Częściowe wycięcie przełyku	II
4	Usunięcie zmiany przełyku metodą otwartą	II
5	Zespolenie omijające przełyku	I
6	Rewizja zespolenia przełyku	II
7	Wytworzenie przetoki przełykowej	II
8	Operacja naprawcza przełyku	I
9	Nacięcie przełyku	II
10	Operacja żyłaków przełyku metodą otwartą	II
11	Wprowadzenie endoprotezy przełyku metodą otwartą	II
12	Endoskopowe usunięcie zmiany przełyku metodą fiberoskopową	III
13	Endoskopowe usunięcie zmiany przełyku z zastosowaniem sztywnego ezofagoskopu	III
14	Operacja naprawcza przepukliny przeponowej	II
15	Operacja antyrefluksowa	III
16	Rewizja po zabiegu antyrefluksowym	III

KATALOG OPERACJI CHIRURGICZNYCH

17	Całkowite wycięcie żołądka	I
18	Częściowe wycięcie żołądka	II
19	Usunięcie zmiany żołądka metodą otwartą	II
20	Operacja plastyczna żołądka	II
21	Zespolenie żołądkowo-dwunastnicze	II
22	Zespolenie żołądkowo-czce	II
23	Gastrotomia	III
24	Leczenie operacyjne choroby wrzodowej żołądka	II
25	Pyloromyotomia	II
26	Usunięcie zmiany górnego odcinka przewodu pokarmowego metodą endoskopową	III
27	Wycięcie dwunastnicy	II
28	Usunięcie zmiany dwunastnicy metodą otwartą	II
29	Zespolenie omijające dwunastnicy	II
30	Leczenie operacyjne choroby wrzodowej dwunastnicy	II
31	Terapeutyczna operacja dwunastnicy przy użyciu endoskopu	III
32	Wycięcie jelita czczego	II
33	Usunięcie zmiany jelita czczego metodą otwartą	II
34	Jejunostomia	II
35	Zespolenie omijające jelita czczego	II
36	Terapeutyczna operacja jelita czczego przy użyciu endoskopu	II
37	Wycięcie jelita krętego	II
38	Usunięcie zmiany jelita krętego metodą otwartą	II
39	Zespolenie omijające jelita krętego	II
40	Rewizja zespolenia jelita krętego	II
41	Wytworzenie ileostomii	II
42	Rewizja ileostomii	II
43	Sródbrzusne manipulacje na jelicie krętym	III
44	Terapeutyczna operacja jelita krętego przy użyciu endoskopu	II

DOLNY ODCINEK PRZEWODU POKARMOWEGO

Lp.		
1	Wycięcie wyrostka robaczkowego ze wskazań nagłych	III
2	Całkowite wycięcie okrężnicy i odbytnicy	I
3	Całkowite wycięcie okrężnicy	I
4	Rozszerzona prawostronna hemikolektomia	II
5	Resekcja poprzecznic	II
6	Lewostronna hemikolektomia	II
7	Wycięcie esicy	II
8	Usunięcie zmiany okrężnicy metodą otwartą	II
9	Zespolenie omijające okrężnicy	II
10	Wylonienie jelita ślepego	II
11	Nacięcie okrężnicy	II
12	Sródbrzusne manipulacje na okrężnicy	III
13	Operacja okrężnicy metodą otwartą z użyciem endoskopu	III
14	Usunięcie zmiany okrężnicy przy użyciu endoskopu	III
15	Endoskopowe usunięcie zmiany esicy z zastosowaniem sztywnego sigmoidoskopu	III
16	Wycięcie odbytnicy	I
17	Usunięcie zmiany odbytnicy metodą otwartą	II
18	Ufiksowanie odbytnicy metodą otwartą	II
19	Operacja ufiksowania odbytnicy poprzez zwieracz odbytu	II
20	Operacja ufiksowania odbytnicy z dojścia przez krocze	II
21	Wycięcie odbytu	II
22	Wycięcie zmiany odbytu	III
23	Operacja naprawcza odbytu	III
24	Wycięcie hemoroidów	III
25	Drenaż przez okolicę krocza	III
26	Wycięcie zatoki włosowej	III

INNE NARZĄDY JAMY BRZUSZNEJ

Lp.		
1	Przeszczep wątroby	I
2	Częściowe wycięcie wątroby	I
3	Usunięcie zmiany wątroby	I
4	Nacięcie wątroby	III
5	Endoskopowa operacja wątroby z użyciem laparoskopu	II
6	Przeznaczeniowe zabiegi operacyjne na naczyniach wątrobowych	II
7	Wycięcie pęcherzyka żółciowego	III
8	Zespolenie pęcherzyka żółciowego	III
9	Operacja naprawcza pęcherzyka żółciowego	II
10	Nacięcie pęcherzyka żółciowego	III
11	Przeznaczeniowa operacja pęcherzyka żółciowego	III
12	Wycięcie przewodu żółciowego wspólnego	II
13	Usunięcie zmiany dróg żółciowych	II
14	Zespolenie przewodu wątrobowego	I
15	Zespolenie przewodu żółciowego wspólnego	II
16	Operacja naprawcza przewodu żółciowego	II
17	Nacięcie przewodu żółciowego	II
18	Przedwunastnicza plastyka zwieracza brodawki Vatera metodą otwartą	II
19	Przedwunastnicze nacięcie zwieracza brodawki Vatera metodą otwartą	II
20	Endoskopowe nacięcie zwieracza Oddiego	III
21	Endoskopowe wprowadzenie protezy do przewodu żółciowego	III
22	Endoskopowe operacje przewodu trzustkowego	III
23	Przeznaczeniowa rewizja połączenia przewodu żółciowego	III
24	Przeznaczeniowa implantacja protezy przewodu żółciowego	III
25	Operacja w zakresie przewodu żółciowego poprzez dren T (Kehra)	III
26	Przeszczep trzustki	I
27	Całkowite wycięcie trzustki	I
28	Wycięcie głowy trzustki	I
29	Usunięcie zmiany trzustki	II
30	Zespolenie przewodu trzustkowego	II
31	Otwarty drenaż trzustki	II
32	Nacięcie trzustki	II
33	Całkowite wycięcie śledziony	II

SERCE

Lp.		
1	Przeszczep płuc i serca	I
2	Korekcja całkowita tetralogii Fallota	I
3	Wewnątrzprzedsionkowe przełożenie spływu żylnego (op. Mustarda)	I
4	Korekcja całkowitego nieprawidłowego spływu żylnego I	I
5	Zamknięcie ubytku przegrody przedsionkowo-komorowej	I
6	Zamknięcie ubytku przegrody międzyprzedsionkowej	I
7	Zamknięcie ubytku przegrody międzykomorowej	I
8	Zabiegi w zakresie przegród serca na zamkniętym sercu	II
9	Terapeutyczna przeznaczeniowa operacja przegrody serca	I
10	Wytworzenie wewnątrzsercowego kanału zastawkowego	I
11	Wytworzenie wewnątrzsercowego kanału innego rodzaju	I
12	Plastyka przedsionka serca	I
13	Walwuloplastyka mitralna	I
14	Walwuloplastyka aortalna	I
15	Plastyka zastawki trójdzielnej	I
16	Plastyka zastawki tętnicy płucnej	I
17	Plastyka niesprecyzowanej zastawki serca	I
18	Rewizja plastyki zastawki serca	I
19	Otwarta walwulotomia	I
20	Zamknięta walwulotomia	I
21	Przeznaczeniowa operacja dotycząca zastawki serca	II
22	Usunięcie zwężenia struktur związanych z zastawkami serca	I
23	Pomostowanie tętnicy wieńcowej za pomocą żyły odpiszczelowej	I
24	Pomostowanie tętnicy wieńcowej za pomocą allograftu	I
25	Pomostowanie tętnicy wieńcowej za pomocą protezy	I
26	Pomostowanie t. wieńcowej z t. piersiową wewnętrzną	I
27	Otwarta koronaroplastyka	I
28	Przeznaczeniowa balonowa angioplastyka tętnicy wieńcowej	II
29	Otwarta operacja układu bódźoprzewodzącego serca	I
30	Wszczepienie systemu wspomagania serca	II
31	Wprowadzenie stałego rozrusznika serca przez żyły	III
32	Inny stały sposób stymulacji serca	II
33	Wycięcie osierdzia	I
34	Drenaż osierdzia	II
35	Nacięcie osierdzia	II

NACZYNNIA TĘTNICZE ORAZ ŻYLNIE

Lp.		
1	Otwarta operacja złożonych wad wielkich naczyń	I
2	Otwarta operacja zamknięcia przetwornego przewodu tętniczego	I
3	Przeznaczeniowa operacja dotycząca wad wielkich naczyń	I
4	Zespolenie aortalno-płucne z użyciem wstawki naczyniowej	I
5	Zespolenie podobojczykowo-płucne z użyciem wstawki naczyniowej	I
6	Operacja naprawcza tętnicy płucnej	I
7	Przeznaczeniowa operacja tętnicy płucnej	II
8	Wytworzenie pozaanatomicznego pomostu aortalnego	I
9	Wycięcie tętniaka aorty ze wskazań nagłych	I
10	Wymiana aortalnej protezy naczyniowej	I
11	Plastyka aorty	I
12	Przeznaczeniowa operacja aorty	II
13	Rekonstrukcja tętnicy szyjnej	I
14	Przeznaczeniowa operacja tętnicy szyjnej	II
15	Operacja tętniaka tętnicy mózgu	I
16	Przeznaczeniowa operacja tętnicy mózgowej	II
17	Rekonstrukcja tętnicy podobojczykowej	I
18	Przeznaczeniowa operacja tętnicy podobojczykowej	II
19	Rekonstrukcja tętnicy nerkowej	I
20	Przeznaczeniowa operacja tętnicy nerkowej	II
21	Rekonstrukcja innych gałęzi trzewnych aorty brzusznej	I
22	Przeznaczeniowa operacja gałęzi trzewnych aorty brzusznej	II
23	Operacja tętniaka tętnicy biodrowej ze wskazań nagłych	I
24	Rekonstrukcja tętnicy biodrowej	I
25	Przeznaczeniowa operacja tętnicy biodrowej	II
26	Operacja tętniaka tętnicy udowej ze wskazań nagłych	I
27	Rekonstrukcja tętnicy udowej	I
28	Przeznaczeniowa operacja tętnicy udowej	III
29	Rewizja po rekonstrukcji innej tętnicy	III
30	Wycięcie innej tętnicy	III
31	Operacja naprawcza innej tętnicy	III
32	Przeznaczeniowa operacja terapeutyczna innych tętnic	III
33	Zespolenie tętniczko-żylne	III
34	Zespolenie żyły wrotnej lub gałęzi żyły wrotnej	I
35	Wytworzenie zastawki żyły obwodowej	III
36	Operacja żyłaków kończyny dolnej z usunięciem żyły odpiszczelowej	III
37	Usunięcie skrzepiny z żyły metodą otwartą	III
38	Przeznaczeniowa operacja terapeutyczna naczynia żylnego	III

UKŁAD MOCZOWY

Lp.		
1	Przeszczep nerki	II
2	Całkowite wycięcie nerki	II
3	Częściowe wycięcie nerki	II
4	Usunięcie zmiany nerki metodą otwartą	II
5	Zabieg naprawczy nerki metodą otwartą	II
6	Nacięcie nerki	II
7	Usunięcie kamienia z nerki metodą endoskopową	III
8	Operacja nerki przez nefrostomię	III
9	Wycięcie moczowodu	II
10	Wytworzenie przetoki moczowodowej	II
11	Reimplantacja moczowodu	II
12	Operacja naprawcza moczowodu	II
13	Nacięcie moczowodu	II
14	Terapeutyczna operacja moczowodu przez nefroskop	II

KATALOG OPERACJI CHIRURGICZNYCH

15	Terapeutyczna operacja moczowodu przez ureteroskop	III
16	Operacja w zakresie ujścia moczowodu	III
17	Całkowite wycięcie pęcherza moczowego	I
18	Częściowe wycięcie pęcherza moczowego	II
19	Powiększenie pęcherza	II
20	Operacyjne wytworzenie przetoki pęcherzowo-skórnej	III
21	Usunięcie zmiany pęcherza metodą endoskopową	II
22	Endoskopowa operacja zwiększająca pojemność pęcherza	III
23	Brzusznopochwowa plastyka ujścia pęcherza u kobiety	II
24	Brzusznopochwowa plastyka ujścia pęcherza u kobiety	II
25	Przezpochwowa operacja ujścia pęcherza u kobiety	II
26	Terapeutyczna endoskopowa operacja ujścia pęcherza u kobiety	III
27	Wycięcie prostaty metodą otwartą	II
28	Endoskopowa operacja w obrębie ujścia pęcherza moczowego u mężczyzny	III
29	Wycięcie cewki moczowej	II
30	Operacja naprawcza cewki moczowej	II
31	Terapeutyczna endoskopia cewki moczowej	III
32	Operacja w zakresie ujścia cewki moczowej	III

NARZĄDY PŁCIOWE MĘSKIE

Lp.		
1	Usunięcie moszny	III
2	Obustronne wycięcie jąder	II
3	Usunięcie zmiany jądra	III
4	Obustronne sprowadzenie jąder	III
5	Protezowanie jądra	III
6	Operacja wodniaka jądra	III
7	Operacja najądrza	III
8	Wycięcie nasieniowodu	III
9	Operacja naprawcza powrózka nasiennego	II
10	Operacja żyłaków powrózka nasiennego	III
11	Operacja pęcherzyków nasiennych	II
12	Amputacja prącia	II
13	Usunięcie zmiany prącia	III
14	Operacja plastyczna prącia	III
15	Protezowanie prącia	III
16	Operacja napletka	III

ŻEŃSKI UKŁAD ROZRODCZY

Lp.		
1	Operacja lechtaczki	III
2	Operacja gruczołu Bartholina	III
3	Wycięcie sromu	II
4	Wycięcie zmiany sromu	III
5	Operacja naprawcza w obrębie sromu	III
6	Nacięcie kanału pochwy	III
7	Wycięcie pochwy	III
8	Nacięcie zrostów pochwy	III
9	Usunięcie zmiany pochwy	III
10	Operacja plastyczna pochwy	III
11	Plastyka wypadniętej pochwy połączona z resekcją szyjki macicy	III
12	Plastyka sklepienia pochwy	III
13	Operacja w obrębie zatoki Douglase'a	III
14	Wycięcie szyjki macicy	III
15	Wycięcie zmiany szyjki macicy	III
16	Całkowite wycięcie macicy drogą brzuszną	II
17	Wycięcie macicy drogą przezpochwową	II
18	Terapeutyczna operacja endoskopowa macicy	III
19	Całkowite obustronne wycięcie przydatków macicy	II
20	Całkowite jednostronne wycięcie przydatków macicy	III
21	Częściowe wycięcie jajowodu	III
22	Wszczepienie protezy jajowodu	III
23	Operacyjne obustronne zamknięcie światła jajowodów	III
24	Nacięcie jajowodu	II
25	Operacja dotycząca strzępków jajowodu	III
26	Częściowe wycięcie jajnika	III
27	Operacyjne zniszczenie zmiany jajnika	III
28	Operacja naprawcza jajnika	III
29	Operacja endoskopowa dotycząca jajnika	III
30	Operacja więzadła szerokiego macicy	III
31	Operacja innego więzadła macicy	III

SKÓRA

Lp.		
1	Odległy przeszczep płata skórno-mięśniowego	II
2	Odległy przeszczep płata skórno-powięziowego	III
3	Odległy przeszczep uszypułowanego płata skórno-mięśniowego	III
4	Przeszczep płata skóry owlosionej	III
5	Przeszczep płata skórno-mięśniowego z unerwieniem	II
6	Operacja uwolnienia blizny z użyciem płata skórno-mięśniowego	III
7	Miejscowy przeszczep płata skórno-mięśniowego	III
8	Miejscowy przeszczep płata skórno-powięziowego	III
9	Miejscowy przeszczep uszypułowanego tkanką podskórną, płata skóry	III
10	Przeszczep płata śluzówki	III
11	Siatkowy autoprzeszczep skóry	III
12	Przeszczep śluzówki	III
13	Przeszczepienie innej tkanki do skóry	III
14	Wprowadzenie ekspandera pod skórę	III
15	Rewizja ekspandera w tkance podskórnej	III

TKANKI MIĘKKIE

Lp.		
1	Częściowe wycięcie ściany klatki piersiowej	II
2	Rekonstrukcja ściany klatki piersiowej	II
3	Wycięcie opłucnej metodą otwartą	II
4	Operacja terapeutyczna opłucnej przy użyciu endoskopu	III
5	Operacja naprawcza pękniętej przepony	I
6	Proste wycięcie worka przeponki pachwinowej	III
7	Pierwotna plastyka przeponki pachwinowej	III
8	Plastyka nawrotowej przeponki pachwinowej	II
9	Pierwotna plastyka przeponki udowej	III
10	Plastyka nawrotowej przeponki udowej	II
11	Plastyka przeponki pępkowej	III
12	Pierwotna plastyka przeponki w bliźnie pooperacyjnej	III
13	Plastyka nawrotowej przeponki w bliźnie pooperacyjnej	II
14	Plastyka przeponki ściany jamy brzusznej o innym umiejscowieniu	III
15	Operacja dotycząca pępka	III
16	Usunięcie zmiany otrzewnej metodą otwartą (nie obejmuje uwalniania zrostów otrzewnej)	III
17	Drenaż otwarty jamy otrzewnej	III
18	Operacja dotycząca sieci	III
19	Operacja dotycząca krezki jelita cienkiego	III
20	Operacja dotycząca krezki okrężnicy	III
21	Operacja dotycząca tylnej ściany jamy otrzewnej	III
22	Terapeutyczna operacja endoskopowa otrzewnej	III
23	Przeszczep powięzi	III
24	Wycięcie powięzi brzucha	III
25	Usunięcie zmiany powięzi	III
26	Wycięcie torbieli galaretowatej pochewki ścięgna	III
27	Powtórne wycięcie torbieli galaretowatej pochewki ścięgna	III
28	Operacja kaletki maziowej	III
29	Przełożenie ścięgna	III
30	Wycięcie ścięgna	III
31	Pierwotna operacja naprawcza ścięgna	III
32	Wtórna operacja naprawcza ścięgna	II
33	Uwolnienie ścięgna	III
34	Zmiana długości ścięgna	III
35	Wycięcie pochewki ścięgna	III
36	Przeszczep mięśnia	II
37	Wycięcie mięśnia	III
38	Operacja naprawcza mięśnia (nie dotyczy prostego szcicia mięśnia)	III
39	Uwolnienie przykurczu mięśnia	III
40	Doszczętne blokowe wycięcie węzłów chłonnych	II
41	Drenaż węzła chłonnego	III
42	Operacja przewodu limfatycznego	III
43	Operacja dotycząca kieszonki skrzelowej	III

KOŚCI ORAZ STAWY

Lp.		
1	Operacja naprawcza czaszki	II
2	Otwarcie czaszki	I
3	Wycięcie kości twarzy	III
4	Nastawienie złamania szczęki metodą otwartą	III
5	Nastawienie złamania innych kości twarzy metodą otwartą	III
6	Wycięcie zuchwy	II
7	Nastawienie złamania zuchwy metodą otwartą	III
8	Rekonstrukcja stawu skroniowo-zuchwowego	II
9	Pierwotna operacja odbarczająca kręgosłup szyjny	I
10	Korekcja po operacji odbarczenia kręgosłupa szyjnego	III
11	Operacja odbarczająca kręgosłup piersiowy	I
12	Pierwotna operacja odbarczająca kręgosłup lędźwiowy (nie obejmuje operacji wycięcia krążka międzykręgowego)	I
13	Korekcja po operacji odbarczenia kręgosłupa lędźwiowego	I
14	Operacja odbarczająca inne części kręgosłupa	II
15	Pierwotne wycięcie krążka międzykręgowego kręgosłupa szyjnego	I
16	Korekcja po wycięciu krążka międzykręgowego kręgosłupa szyjnego	I
17	Pierwotne wycięcie krążka międzykręgowego kręgosłupa piersiowego	I
18	Korekcja po wycięciu krążka międzykręgowego kręgosłupa piersiowego	I
19	Pierwotne wycięcie krążka międzykręgowego kręgosłupa lędźwiowego	II
20	Korekcja po wycięciu krążka międzykręgowego kręgosłupa lędźwiowego	II
21	Wycięcie niesprecyzowanego krążka międzykręgowego	II
22	Pierwotne usztywnienie (artrodeza) stawu kręgosłupa szyjnego	I
23	Pierwotne usztywnienie (artrodeza) innego stawu kręgosłupa	II
24	Korekcja usztywnienia stawów kręgosłupa	II
25	Korekcja deformacji kręgosłupa za pomocą wszczepianych urządzeń mechanicznych	I
26	Usunięcie zmiany kręgosłupa	II
27	Odbarczenie złamania kręgosłupa metodą otwartą	II
28	Unieruchomienie złamania kręgosłupa metodą otwartą	II
29	Całkowita rekonstrukcja kciuka	II
30	Całkowita rekonstrukcja przodostopia	II
31	Całkowita rekonstrukcja tylostopia	II
32	Operacyjne umieszczenie endoprotezy kości	III
33	Wycięcie kości ektopowej	III
34	Usunięcie zmiany kości	II
35	Otwarte chirurgiczne złamanie kości	II
36	Kątowe okołostawowe rozdzielenie kości	II
37	Rozdzielenie trzonu kości	II
38	Rozdzielenie kości stopy	III
39	Drenaż kości	III
40	Pierwotne otwarte nastawienie złamania kości ze stabilizacją wewnętrzną	II
41	Pierwotne otwarte nastawienie złamania kości ze stabilizacją zewnętrzną	II
42	Pierwotne otwarte nastawienie przestawowego złamania kości	II
43	Wtórne otwarte nastawienie złamanej kości	II

KATALOG OPERACJI CHIRURGICZNYCH

44	Zamknięte nastawienie złamania kości ze stabilizacją wewnętrzną	III
45	Zamknięte nastawienie złamania kości z przeskórną stabilizacją zewnętrzną	III
46	Operacyjna stabilizacja oddzielonej nasady kości	III
47	Całkowita endoprotezoplastyka stawu biodrowego z użyciem cementu	II
48	Całkowita endoprotezoplastyka stawu biodrowego bez użycia cementu	II
49	Całkowita endoprotezoplastyka stawu kolanowego z użyciem cementu	II
50	Całkowita endoprotezoplastyka stawu kolanowego bez użycia cementu	II
51	Całkowita endoprotezoplastyka innych stawów z użyciem cementu	II
52	Całkowita endoprotezoplastyka innych stawów bez użycia cementu	II
53	Protezowanie głowy kości udowej z użyciem cementu	II
54	Protezowanie głowy kości udowej bez użycia cementu	II
55	Protezowanie głowy kości ramiennej z użyciem cementu	II
56	Protezowanie głowy kości ramiennej bez użycia cementu	II
57	Protezowanie stawu innej kości z użyciem cementu	III
58	Protezowanie stawu innej kości bez użycia cementu	III
59	Usztywnienie (artrodeza) stawów palucha	III
60	Usztywnienie (artrodeza) innego stawu z przeszczepem kostnym zewnątrzstawowym	III
61	Usztywnienie (artrodeza) innego stawu z innym przeszczepem kostnym	III
62	Korekcja usztywnienia (artrodezy) innego stawu	III
63	Przywrócenie ruchomości usztywnionego stawu	II
64	Pierwotne operacyjne nastawienie urazowego zwknięcia stawu	II
65	Wtórne nastawienie urazowego zwknięcia stawu metodą otwartą	III
66	Operacja chrząstki półksiężycowatej metodą otwartą	II
67	Protezowanie ścięgna	II
68	Wzmocnienie ścięgna protezą	III
69	Operacja stabilizująca staw metodą otwartą	II
70	Uwolnienie przykurczu stawu	III
71	Operacja struktur okołostawowych palucha	III
72	Terapeutyczna endoskopia chrząstki półksiężycowatej	II
73	Terapeutyczna endoskopia innych chrząstek stawowych	III
74	Terapeutyczna endoskopia innych struktur stawowych	III
75	Terapeutyczna endoskopia stawu kolanowego	III
76	Terapeutyczna endoskopia innego stawu	II

RÓŻNE

Lp.		
1	Reimplantacja kończyny górnej	II
2	Reimplantacja kończyny dolnej	II
3	Reimplantacja innego narządu	II
4	Wszczepienie protezy kończyny	I
5	Amputacja kończyny górnej na wysokości ramienia	II
6	Amputacja ręki na wysokości nadgarstka	III
7	Amputacja kończyny dolnej na wysokości uda	II
8	Amputacja kończyny dolnej na poziomie podudzia i stopy	III
9	Amputacja palucha	III